

אובייקטיבי. שאני אדליף? זה שתי דרגות קטן עלי. בשביל מה לי להדליף? אם הייתי רוצה, הייתי עושה כתבה בסרי ביי.אס.

● בעיתונאי, איך זיתרת על סקופ כזה?

קבעתי לעצמי קנה-מידה — כל נושא שעסקתי בו כחייל, איני נוגע בו. אחרת אתן פיתחונים, ואנשים יגידו: יש לו דיעות יוניות, תראו מה הוא עושה. קבעתי לעצמי קו הפרדה ברור בין השירות בצה"ל ובין עבודתי העיתונאית. אילו הייתי פותח את פי, היה מצבי קשה. איני יכול לגלות סודות-מדינה. אם אפר אמון, אביא לידי כך שיותר לא יאמינו לאף אחד עם רקע דומה לשלי. שירצה בעתיד לשרת בצבא. אך אם ביום מן הימים אכתוב את זיכרונותי, זה עניין אחר.

● מי משגם לשכירי-החרב של חרדא?

אין לי מושג, ואני לא מכיר את האנר שים. בתקופתי ניסו לערוק לצבא של חרדא הולנדים מיוניפ"ל. אני לא נתתי להם.

● איך מנעת בערם?

הרי הם לא יכלו להגיע לחרדא דרך כירות. פשוט — אצלי הם לא עברו את הגדר הטובה.

● מהי מערכת היחסים שלך עם רבי-סרן חרדא?

גרועה מאוד. למה?

את מכניסה אותי כעת לשדה מוקשים. הוא איש מאוד מסכן, שמעטים מבינים אותו. איכפת לי מה שקורה לו — היום הוא פחות עצמאי ממה שהיה פעם. חרדא נמצא, לדעתי, יותר מדי שנים באותו מקום. בשבע השנים האחרונות ההלפו הרבה מאוד אנשים בכל המערכות בתוך לבנון. ההשתנו עובדות. מה שהיה פעם רומאנטי הפך לשיגרה.

● אתה בעצם המצאת את חרדא.

אני אולי ניסיתי להעמיד את חרדא באור אנושי. אתן לך דוגמה הקשורה בכך. כשהייתי קצין-קישור שלו אמרו לי שהעולם הזה רוצה לראיין את חרדא. מיד נדלק בצבא אור אדום בגודל רמזור — העולם הזה זה סכנת נפשות. אמרתי

המזרחי עם רבי-סרן חרדא
„בגין שלח לו מיכתב-החלמה. כתוצאה מכך לקה בשיגעון-גדלות!”

לכלא של גברים, ורוצה לצאת מהעסק בתולה. זה מגוחך שיוניפ"ל לא מוכן לכך שפה ושם יקינו ממנו טיפות דם. כל יוניפ"ל זה מסחירה אחת גדולה.

● אמרת שרוב חיילי יוניפ"ל נפגעים עקריי אש"ף והשמאל. בכך-זאת, רוב חיילי יוניפ"ל הם בעד אש"ף והשמאל ונגד חרדא.

כי את חרדא אפשר לשגוא באופן לגיטימי. היום רק ישראלים יכולים להר- שות לעצמם לשגוא את אש"ף. צרפתי יכול לשגוא או לאהוב בניגוד לעמדת ממשלתו?

● הם נמצאים בדרום לבנון. הם קובעים דיעה לכאן או לכאן ע"י פי העובדות בשטח, לא ע"י פי התי- לטות במשרתם.

יש הרבה חיילי יוניפ"ל שהם בעד חרדא.

● הרוב לא.

מישהו עשה פעם סקר?

● האם מפורזה היא ביתך?

לא, רק תחנה בדרך.

● למה לא בית?

איני יודע איפה אני עומד. אני מבול- בל. אני כועס גורא על הממשלה, המא- שרת לאנשי הצר-אדר להקים שם את ביתם. אבל כשאני שומע אותם צוחקים „שמע ישראל", אני שואל את עצמי, איך זה משפיע על הילדים שלהם, שאינם מסוגלים להבדיל בין הצגה ואמת.

איפה אעמוד אם תהיה פה מילחמת אחים? מצד אחד אני מתעב את גוש- אמונים, מצד שני אני מתעב את ממשלת

מצד שני, היתה תקופה קשה למדינה. מערכת היחסים בין האנשים היתה עכורה ביותר. היה אז מרד המילואימניקים, נול- דה תנועת שלום-עכשיו.

נוצרו יחסים קרובים ביני ובין רפול ופואד, וכתוצאה מההיכרות הזאת הגעתי למסקנה שאני צריך להתגייס לצבא. לבי- נונים התחילו להגיע לגדר וביקשו עזרה.

נוצרו קשרים. ראינתי אנשים מעבר לגדר, וכך הייתי ליד עריסת הגדר הטו- רה. כאשר שימעון פרס היה שר-הביטחון ומוטה גור הרמטכ"ל, הם קבעו שלא ייעשה הון פוליטי מהגדר הטובה, ובמי- סרן גרת הונו יכולתי לעבוד.

● מהו החזק סיפור הגדר הטו- רה מסתאכ?

אחרי שיוניפ"ל הוקיע את חרדא ככור גד, ועם עליית הליכוד לשלטון.

● לא פעם האשמות את הלוי- כוך בהסתאבות הגדר הטובה.

למה?

אני עדיין מאשים. הכל נובע מייצר הפירסום החולני של הליכוד, ומהתיא- טר רלויות הבגניסטית של „מיי פרינד חרדא".

זה ניפח את חרדא. בסך-הכל, הוא היה רבי-סרן אלמוני בצבא לבנון. פיתאום הוא איש-סודו של ראש מדינה, חברו הטוב ביותר של בגין.

בגין שלח מיכתבי החלמה לרגן, לתא- צ'ר ולחרדא. לאדם כמו חרדא זה גרם ללקות בשיגעון גדלות: ראש-הממשלה הוא ממשלתי-ישראל מעניקה לו את אות המופת, הרמטכ"ל הוא חברו הטוב

אותי ואת הצלם עז הגיפ שלו, והעביר אותי דרך הגדר הטובה מבלי שאיש ישאז למעשיו. החיילי לים הישראליים בגבול לא ביקשו ממני תעודה, והצדיעו לחרדא. היתה לי הרגשה שאני נופעת עם קצין ישראלי. הוא עשה ככל העו- רה על רוחו.

נדמה לך. החיילים הישראלים קיבלו פקודה ממני לאפשר לך להיכנס עם חרדא לשטח לבנון.

● למעשה, אתה מודה כי חרדא מילא אחר הוראותיך.

הצעתי לו שיתראיין אצלך.

● לא התרשמתי ממנו כמוחר.

נסעת איתו. ראית את משפחתו, ראית בן-אדם ולא אחד שמסתובב עם סכין בין השיניים.

● הוא הביך אותי, כאשר הפי- חית בערכי וערך לי תרגיל עם אמירים פוליטיים שסיפרו לי ע"י כמה הוא אדם נפלא. זו היתה בדיחה גרועה מאוד.

יש שם הרבה בדיחות, אך הבעיה העיקרית היא שחרדא אינו מוכן. צד אחד מציינ אותו כגיבור, וצד שני כבוגד.

● האמת היא, אמן בכל דבר, באמצע- בעיני הוא הצמייר כולד, המשחק מישחקי מילחמה של גרורים.

או ראית ילד. ראית שהשד אינו נורא כלי-כך, וזה חשוב. בעיני היה חשוב שתכירי את האיש, שלא תכתבי על סטריאוטיפים. זוהי המילחמה שלי עם ההס- ביה הישראלית.

מה שהם עשו כעת בגולן, למשל, זה מעשה אינולתי. קראתי לזה „מחסומים של פאניקה". ברגע שמונעים מעיתונאי להתרשם, הוא לא יודע מה בדיוק קורה שם, ואז הוא מתרשם בכיוון הפוליטי שלו. כך מתחיל סיחרור שאין לו סוף.

אני מאמין בחופש העיתונות כערך עליון. יש גבול עד היכן עיתונאי יכול להשפיע את עצמו. לדעתי, צריך לאפשר לעיתונאי לקבל אינפורמציה. ברגע ש- סותמים לו את מקור המידע, הוא צריך לנחש.

● אתה היית האיש שטיפח את אגדת הגדר הטובה יותר מכל אדם אחר.

הגדר הטובה אינה אגדה, היא מציאות. אני נכנסתי לעניין משני טעמים: ב'75— 76 היתה לי סימפטיה באופן ברור ללבי- נונים, לא לפלסטינים. קשה מאוד לאהוד את הפלסטינים כשגרים בצפון.

התפתח בתוכי כעס נורא על אש"ף. זה אחרת בתיאוריה, כשאורי אבנרי נפגש עם אנשי אש"ף לארוחות-ערב — ואני בהחלט בעד הידברות — וזה אחרת כשאתה סופר את השעות שאתה במיקלש, וכשהילד שלך מוטיב בלילה בגלל פחד.

במצבים כאלה אתה רואה הכל שחור- לבן.

אפילו הקשקשן הגדול יוסי שריד דיבר על אש"ף אחרת כשהוא ישב בצפון. קשה להסביר את זה, עד שלא חיים את זה. לכן הייתי באופן מוחלט וברור נגד אש"ף.

בכלל, אני משגה את דיעותי לפי מה שאני עובר על גופי. אני יודע שאפשר גם להתחמם מאש. אבל אפשר גם להי- שרף, ואני רוצה להדגיש — לא הייתי נגד העם הפלסטיני, כי אם נגד האנשים המווינים, שדאגו לאינטרס שלהם ולא היה איכפת להם להרוג בדרך את הילד של יורם המזרחי.

ביאטה המזרחי
„ב'1982 אני מחפש דרך”

להם: למה עיתון מדמרק כן, והעולם הזה לא? חרדא עצמו פחד פחד מוות. הוא יודע טוב מאוד מה זה העולם הזה.

● זה מעמיד אותו בדרגה של פקיד עירייה מחיפה.

יכול להיות. עובדה, הוא פחד. אמרתי לו: אני לא מפחד מהעולם הזה יותר מאשר מניוויזיק, וקבעתי עבורך את ה- ראיין.

● אתה מאשר כי אתה הורית לחרדא להתראיין אצלי?

במיסגרת תפקידי כקצין-קישור.

חרדא היה בסך-הכל רבי-סרן לבנוני, זפיחאום ראש-הממשלה הופך חברו, ממשלת-ישראל מעניקה לו את אות-המופת, הרמטכ"ל ואלופי-הביקוד הם חבריו הטובים ביותר, והוא נוסע ברכב של אלופי- ביקוד. אז איך אפשר לדרוש ממנו שיישאר צנוע?

בגין — אז איפה אני עומד? אני לא אוהב את בגין, אבל הוא ראש-ממשלת ישראל. אם אתמוך בממשלה זה יהיה נגד הכרתי, אם אתמוך בגוש-אמונים אתמוך נגד דיעותי ואמונותי. המחנה הניסלרי — אורי אבנרי וחבריו — שותק. המערך מוכיח עצמו כצנוע.

לדעתי, העובדה שהמערך נמנע מהצ- בעת איי-האמון בממשלה זו טרגדיה. למה לא קם אף אחד מהמערך ואמר לבגין: מה אתה מיילל, אתה גרמת לכל זה.

אתה המצאת את השיטה, אתה עמדת באלון-מורה וצרכת שיקמו עוד אלף אלוני-מורה! אבל אף אחד מהצבועים האלה לא קם. ישבו עם הידיים מתחת לתחת, או אני מבולבל, וזה קשה לי נורא.

אני ישראלי מבולבל בן 40, שב'1982 מתפש דרך. בשבילי לא קיימת יותר הזדהות מוחלטת.

אני זקוק לחופשה מהמדינה, לנסוע רחוק לאיזה שנה-שנתיים כדי ליישר את המחשבות ולחכות עד שהדברים יסתדרו. כעת אני מרגיש מבולבל, פשוט מבולבל.

ביותר, אלופי ביקוד הם עמיתיו למיקי צוע, הוא נוסע ברכב שרק אלופים נוס- עים בו — אז איך את רוצה שישאר צנוע.

קנה-המידה ההורס את חרדא הוא קנה- המידה הישראלי, וחבל לי עליו. לדעתי, הוא ביסודו איש טוב.

● הוא אינו ידוע כרהמן.

נכון, אבל אף לבנוני אינו ידוע כרהמן. חרדא, כפי שהיכרתי אותו, בהשוואה ללבנונים אחרים, הוא בסדר גמור. תאמרי שוויצר, שרלטן, קשקשן. או מה? יש לנו בית עם 120 קשקשנים בירושלים — ראינו אותם השבוע בעבודה.

הרסו אותו, פוגעים בו. אילו לפחות היתה לו תדמית של איש עצמאי, קובעים את עתידו, וכשאו"ם רוצה ממנו משהו, הוא לא פונה אליו, אלא לירושלים.

● מה רעתך עז העובדה כי חרדא פוגע בחיילי יוניפ"ל.

רוב חיילי יוניפ"ל נפגעים על-ידי אנשי אש"ף והשמאל. בכלל, יוניפ"ל מוכרי לי יפהיה שופעת סכס. הנכנסת עירומה